

جشنواره بین‌المللی فیلم رشد در خدمت صلح و دوستی

گزارش مراسم آغازین چهل‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم رشد

و آینده کودکان و نوجوانان، فضای متفاوتی را برای این دوره از افتتاحیه جشنواره فیلم رشد ایجاد کرد و این نوید را به حاضران داد که این دوره با دیگر دوره‌ها کمی تفاوت دارد. این تفاوت شاید به حضور مهمانان نیز مربوط بود که از جمله آنها می‌توان به ویل پارکس، رئیس دفتر صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) از کشور استرالیا اشاره کرد. این حضور نشان از اهمیت بُعد بین‌المللی این جشنواره دارد.

دنیایی در تسخیر نور و صدا و حرکت

در ادامه این مراسم سیدسعید بدیعی، دبیر چهل و ششمین جشنواره بین‌المللی فیلم رشد، به سخنرانی پرداخت و گزارشی از روند برگزاری جشنواره ارائه کرد. وی گفت: «چهل و ششمین جشنواره فیلم‌های علمی، آموزشی و تربیتی رشد در حالی کلید می‌خورد که عمری به درازای نیم قرن دارد؛ جشنواره ماندگاری که به رغم همه مشکلات ریز و درشت مسیر طولانی خود، توانسته است بر همه فراز و نشیب‌ها فائق آید و در مسیر حرکت سازنده خود

مراسم آغازین «چهل‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های علمی، آموزشی و تربیتی رشد» عصر جمعه ۱۴ آبان ۱۳۹۵ در «مدرسه دارالفنون» با تلاوت آیاتی چند از قرآن کریم آغاز شد. بعد از آن نوای سرود ملی کشورمان در سالن طنین‌انداز شد و همگی به احترام این نوای دل‌انگیز از جا برخاستند. سپس نماهنگ چهل و ششمین جشنواره بین‌المللی فیلم رشد، با تأکید بر هم‌زمانی این جشنواره در استان‌های سمنان، شهرستان‌های استان تهران، فارس، گیلان و هرمزگان و سواحل مکران و اشاره به برگزاری آن در تاریخ چهاردهم تا بیست و یکم آبان‌ماه، پخش شد.

بخش انیمیشن (پویانمایی) جنگ جهانی سوم را می‌توان از ویژگی‌های متمایزکننده آیین افتتاحیه این جشنواره به حساب آورد. این انیمیشن که در خانه انیمیشن انقلاب اسلامی تهیه شده است، با محوریت نقش و تأثیر رسانه‌های جهان بر تمام ابعاد زندگی افراد و از جمله زندگی

گام بردارد.»

وی ضمن تأکید بر بهره‌مندی از ابعاد بین‌المللی جشنواره فیلم رشد، آن را زمینه‌ساز ایجاد ارتباط و تبادل فرهنگی بین جمهوری اسلامی ایران و دیگر کشورهای جهان برشمرد و تأکید کرد، در نتیجه این اتفاق می‌توان شاهد ارتقای سطح فیلم‌های علمی، آموزشی و تربیتی بود. دبیر چهل و ششمین جشنواره بین‌المللی فیلم رشد این جشنواره را جشنواره‌ای دانست که چتر گسترده آن توانسته است سازندگان فیلم‌های علمی و آموزشی کشورمان را با انبوهی از تولیدات منتخب و شاخص آشنا و فرصتی فراهم کند تا نمایندگان سایر کشورها، به خصوص داوران شاخص بین‌المللی در زمینه فیلم‌های علمی، آموزشی و تربیتی بتوانند با محصولات فاخری که در این زمینه در کشور ایران تولید می‌شود آشنا شوند و فرصت تبادل تجربه بین کشورها در این زمینه بیش از پیش فراهم شود.

او افزود: «چهل و ششمین جشنواره بین‌المللی فیلم رشد تلاش کرده است به نیازهای روز آموزش و پرورش

و مخاطبان فیلم‌های علمی، آموزشی و تربیتی توجه ویژه و زمینه‌ای فراهم کند تا این فصل بالندگی در چهار فصل دانش، بینش، پویندگی و خلاقیت، به نیازهای رو به تزاید مخاطبان و بهره‌گیران این جشنواره پاسخ دهد.»

بدیعی یکی از اهداف مهم و اساسی این جشنواره را مروری بر آثار و فیلم‌های علمی، آموزشی و تربیتی سایر کشورها اعلام کرد و با اشاره به اینکه خوش‌بختانه جشنواره امسال هم مانند اکثر دوره‌های قبلی مورد استقبال کشورهای خارجی قرار گرفته است، گفت: «حضور ۱۰۴۴ اثر از ۳۰ کشور از ۵ قاره نمایانگر جایگاه جشنواره فیلم رشد در بین فیلم‌سازان سراسر جهان است.»

موضوع مهمی که بدیعی اشاره به آن را ضروری دانست، استفاده از فیلم‌های آموزشی در قالب بسته آموزشی است که می‌تواند در دنیایی که در تسخیر نور، صدا و حرکت قرار گرفته است، نقشی بنیادین در تحول مسائل آموزشی و تربیتی ایفا کند.

او اضافه کرد: «کوچک شدن صفحات تلویزیون به

بسیار زیبایی از سرزمینی ساحلی را در جنوب شرقی ایران به تصویر می‌کشد و بخش‌های گوناگون این خطه از خاک کشورمان و نحوه پاس‌داری و حراست از آب‌ها و سواحل آن را نشان می‌دهد. این فیلم حاضران را با بخش‌هایی از آثاری که در این دوره از جشنواره حضور دارند، آشنا کرد.

پیام جشنواره؛ چگونه زیبا زیستن

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محی‌الدین بهرام محمدیان، رئیس سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، سخنران بعدی این مراسم بود. وی گفت: «از همه همکاریانی که از راه‌های دور و نزدیک آمدند و داوران داخلی و بین‌المللی و عزیزانی که از سازمان‌ها و نهادها در این جلسه هستند و همچنین فیلم‌سازان و تولیدکنندگان فیلم‌ها و کسانی که در این جشنواره کارهای خود را ارائه کردند، صمیمانه تشکر می‌کنم.»

محمدیان با اشاره به گذشت روزهای محرم و صفر که یادآور شهادت و حماسه حسینی بود، آرزو کرد این جشنواره گامی در جهت زیبا زیستن و خداپسندانه زندگی کردن باشد. محمدیان پیام جشنواره بین‌المللی فیلم‌های آموزشی - تربیتی رشد را «چگونه زیستن و چگونه با هم مهربان زندگی کردن» دانست و افزود: «هنر بدون شک زیبایی‌های موجود در عالم را به تصویر می‌کشد و آن را در فرادید مخاطبان خود قرار می‌دهد. خداوند متعال زیباست و زیبایی‌ها را دوست دارد و کسانی که این زیبایی‌ها را بازتاب می‌دهند، در مسیر اراده الهی قرار دارند.»

او با اشاره به چرخشی که در سال‌های اخیر در برنامه تحولی آموزش و پرورش اتفاق افتاده است، یکی از آن‌ها را فراهم کردن فرصت برای دستیابی به مراتبی از حیات طیبه برشمرد و گفت: «حیات طیبه یعنی زیست شایسته انسانی

صفحات متنوع تلفن‌های همراه اتفاق منحصر به فردی است که با وجود محدودیت‌ها و آسیب‌های احتمالی، به عنوان واقعیتی انکارناپذیر توانسته است تحولی شگرف در زمینه همه‌گیر شدن تماشای فیلم و دیگر محصولات تصویری فراهم آورد؛ واقعیتی که اگر حساسیت، دقت و خلاقیت برنامه‌ریزی سیاست‌گذاران آموزشی را به دنبال نداشته باشد، می‌تواند به عاملی مزاحم و مخرب در فرایند آموزش و تربیت تبدیل شود.»

فیلمی متفاوت از سرزمین ایران

پس از سخنان بدیعی و ارائه گزارش مبسوط از آنچه شرکت‌کنندگان و دست‌اندرکاران جشنواره بین‌المللی فیلم رشد انتظار می‌کشیدند، کلیپی چند دقیقه‌ای از یک فیلم ۴۵ دقیقه‌ای به نام «سواحل مکران» به کارگردانی **مجتبی عباسی** پخش شد که حاصل همکاری «دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی وزارت آموزش و پرورش» با «نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران» بود. این فیلم که با متن بیانات مقام معظم رهبری درباره این سواحل در دیدار با فرماندهان نیروی دریایی ارتش آغاز شد، صحنه‌های

محمدیان: فیلم آموزشی و تربیتی فیلم خشونت نیست، فیلم جنگ نیست، اما فیلم پایداری و پاس‌داری از حریم و ارزش انسانی است

هر فرد از افراد کشور. حیات طیبه یعنی زندگی عزتمندانه و شرافتمندانه، زندگی همراه با صلح و هم‌زیستی مسالمت‌آمیز با دیگر انسان‌ها. حیات طیبه یعنی زیستن آشتی‌جویانه با طبیعت و احساس بندگی کردن در برابر خدا. در اصل، حیات طیبه به این معناست که فرد در برابر خود نیز

مسئول باشد و زندگی خود را چنان بسازد که عزت انسانی او لکه‌دار نشود و زمینه‌های رشد و تعالی او فراهم شود. در همین راستا، آموزش و پرورش خود را موظف می‌داند دانش‌آموزان را در چنین موقعیت‌هایی مدد برساند تا آنان با درک موقعیت خود و خلق موقعیت‌های جدید، زندگی خودشان را سامان بدهند و انسان‌هایی مسئول بار بیابند که ضمن احقاق حق خود، نسبت به ادای حقوق دیگران نیز اقدام کنند.»

آنچه در آموزش و پرورش امروز هدف واقع شده است، تنوع دادن به فرصت‌های یادگیری و یاددهی است. از همین رو، محمدیان استفاده از رسانه‌های آموزشی و تربیتی متنوع را یکی از اهداف مهم آموزش و پرورش کشور عنوان کرد و آن را زمینه‌ای دانست تا بتوان علاوه بر کتاب درسی، از سایر رسانه‌ها هم کمک گرفت. او اضافه کرد: «یکی از ابزارهای مهم در این زمینه فیلم آموزشی و تربیتی است. این فیلم‌ها می‌توانند یادگیری را تسهیل کنند و به آموخته‌ها عمق ببخشند. به این وسیله می‌توان از تجربه‌های دیگران در قالب فیلم استفاده برد، فرصت‌ها را مضاعف کرد و دسترسی به آموزش و پرورش باکیفیت را فراهم آورد.»

محمدیان اذعان کرد: «درست است فیلم آموزشی و تربیتی یا جشنواره‌رشد در چارچوب صنعت فیلم تعریف می‌شود اما از نوعی پاکدامنی، صداقت و صمیمیت بهره‌مند

و برخوردار است؛ همچنان که فیلم‌های تولید شده برای کودکان باید از چنین ویژگی‌هایی برخوردار باشد.»

او تأکید کرد: «فیلم آموزشی و تربیتی فیلم خشونت نیست، فیلم جنگ نیست، اما فیلم پایداری و پاس‌داری از حریم و ارزش انسانی هست. در فیلم‌های آموزشی و تربیتی نباید جنگ آموخت، اما باید راه‌های مقابله با جنگ، فقر و خشونت را یاد داد. فیلم‌های رشد فیلم‌های هم‌زیستی مسالمت‌آمیز هستند.»

محمدیان فیلم‌سازی را که در اقصی نقاط جهان برای کودکان و نوجوانان و ارتقای سطح سواد و آگاهی آن‌ها فیلم می‌سازند، شریک این جشنواره معرفی کرد و ضمن ارج نهادن بر چنین تلاش‌های مردمی و خیرخواهانه‌ای، به این موضوع اشاره کرد که اساساً جشنواره‌رشد با باز کردن درچه‌های بین‌المللی می‌خواهد از همه ارزش‌های انسانی در هر کجای عالم دفاع کند. جشنواره فیلم رشد، زندگی آزاد توأم با آگاهی را برای نسل آینده می‌خواهد و معتقد است آزادی بر بستر آگاهی شکوفا می‌شود و به دنبال آن استقلال ملت‌ها فراهم می‌گردد.

محمدیان گفت: «ما در جشنواره فیلم رشد جای کودکان و نوجوانان و دانش‌آموزانی را که امروز فرصت‌های آموزشی و تربیتی‌شان به واسطه جنگ تهدید شده است یا کلاس‌های آن‌ها زیر بمباران خراب شده و به خاطر افزون‌طلبی‌های قدرت‌ها زندگی بر آن‌ها تلخ شده است، خالی می‌کنیم و برای همه آن‌ها آرزو می‌کنیم بتوانند در محیطی امن و ایمن ادامه تحصیل بدهند. امروز که ما جشنواره فیلم رشد را جشن می‌گیریم، آرزوی صلحی شرافتمندانه برای همه کودکانی داریم که در همه دنیا، به خصوص جاهایی که

محمدیان: در مسیر
تحقق تحول بنیادین
در نظام آموزش و
پرورش، بهره‌گیری
از رسانه‌های متنوع
آموزشی، به ویژه
رسانه جذاب،
تأثیرگذار و نقش
آفرین فیلم و سینما
ضرورتی غیر قابل انکار
است

جشنواره بین‌المللی فیلم رشد قرائت کرد. در بخشی از این پیام آمده بود: «در مسیر تحقق تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش، بهره‌گیری از رسانه‌های متنوع آموزشی، به ویژه رسانه جذاب، تأثیرگذار و نقش آفرین فیلم و سینما ضرورتی غیر قابل انکار است و در این میان، جشنواره بین‌المللی فیلم‌های آموزشی - تربیتی رشد، به عنوان دیرپاترین جشنواره سینمایی کشور و بزرگ‌ترین گردهمایی سینماگران فرهنگی و فرهنگیان

سینماگر، یکی از مهم‌ترین رخدادهای هنری - تربیتی در تقویم هنر این مرز و بوم اصیل و هنرپرور محسوب می‌شود. برنامه‌ریزی و برگزاری چهل‌وششمین دوره از این رخداد فرهنگی با ایام سوگواری شهادت سرور آزادگان جهان، حضرت حسین بن علی (ع) و یارانش مقارن و به شمیم آسمانی و جان‌بخش حسینی و زینبی معطر شده و شایسته است هنرمندان متعهد، درس‌های قدسی این مکتب را که زیباترین جلوه‌های حیات طیبه و ناب‌ترین دستمایهٔ تعلیم و تربیت است، با ابزار سحرآمیز خود در ذهن و ضمیر دانش‌آموزان جلوه‌گر سازند. بی‌شک سینما به عنوان ابزاری در خدمت آموزش و رسانه‌ای در مسیر تعلیم و تربیت نسل آینده‌ساز ایران اسلامی نیازمند اتاق فکر و فرمانی است که امروزه این مسئولیت مهم و خطیر را جشنواره فیلم رشد بر عهده دارد؛ جشنواره‌ای که از دیرباز مورد توجه طیف گسترده‌ای از هنرمندان و کارشناسان زبده و نخبه علمی داخلی و بین‌المللی بوده است و بسیاری از برگزیدگان جوان دوره‌های قبل آن در سال‌های بعد به نامدارانی خوش‌آوازه در عرصه هنر متعهد ایران اسلامی تبدیل شده‌اند. حمایت از آثار لطیف و شریف فیلم‌سازان فرهیخته و فرهنگ‌ساز، و

در آن‌ها آتش جنگ شعله‌ور است، از نعمت آموزش در صلح محروم‌اند؛ آنان که هر روز در یمن، عراق، افغانستان و سایر نقاط دنیا شاهد کشته شدن کودکان و نوجوانان و مباران کلاس‌ها و انفجار و تخریب مدرسه‌ها هستند. از نعمت آموزش در صلح محروم هستند. از همهٔ کسانی که سلاح هنر را در دست گرفته‌اند و قلم و بیان در اختیار دارند، می‌خواهیم جنایت‌ها را محکوم کنند و بگویند همهٔ کودکان حق دارند از تحصیلات

با کیفیت بهره‌مند شوند، زندگی توأم با صلح و دوستی داشته باشند، به بهداشت و سلامتی دست یابند، بتوانند بازی کنند و امنیت آن‌ها باز یقهٔ دست دولت‌ها و شرکت‌های تولیدکنندهٔ سلاح نباشد.»

محمدیان حضور اهالی هنر و فرهنگ را مغتنم شمرد و از این‌که همت کردند و این جشنواره را آراستند، تشکر و ابراز امیدواری کرد، روزهای آینده برای ملت شریف ایران و دانش‌آموزان ایرانی و همهٔ ملت‌های مستضعف جهان روزهای خوبی باشد و همه بتوانند آرمان‌های انسان‌گرایانه و خداگرایانه خود را محقق ببینند.

پیام وزیر آموزش و پرورش: حمایت از آثار

محمد فاضل، مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی آموزش و پرورش، بعد از سخنان محمدیان به روی صحنه آمد تا پیامی را که وزیر آموزش و پرورش به جشنواره بین‌المللی فیلم رشد ارسال کرده بود قرائت کند. او با تشکر از تلاش همکاران در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، به خصوص دکتر محمدیان، پیام دکتر **فخرالدین دانش آشتیانی**، وزیر آموزش و پرورش را به مناسبت

سید سعید بدعی

محمد فاضل

تشویق و معرفی دانش‌آموزان فیلم‌ساز و آینده‌ساز رسالت گران‌سنگ جشنواره بین‌المللی فیلم رشد بوده و شایسته است همهٔ بخش‌های گستردهٔ خانوادهٔ بزرگ تعلیم و تربیت کشورمان از این درخت تناور که از بطن نظام آموزش و پرورش کشور روپیده است حمایت کنند تا کودکان و نوجوانان ایران عزیز لذت متفاوت آموختن و حلاوت کاوشگری و خلاقیت را بر پردهٔ نقره‌ای سینما تجربه کنند و گامی به سوی بهتر دیدن و زیباتر اندیشیدن بردارند.»

فداکاری، راز آموزگاری

بعد از قرائت پیام وزیر آموزش و پرورش، فیلمی از دو معلم فداکار کشورمان بر پرده رفت که حضار و فرهنگیان را بسیار تحت تأثیر قرار داد. فیلم اول روایت فداکاری **بی‌بی رضیه میردهقان**، معلم یزدی بود که توانسته است به دختر دانش‌آموزی که سال‌هاست ناشنواست و چندسالی است بینایی‌اش را هم از دست داده، خواندن و نوشتن بیاموزد؛ دختری که امروز با وجود سکوت دنیایش، این آموزگار فداکار را از میان دیگران به راحتی می‌شناسد و می‌تواند کلمات را به دنیای تاریک و ساکتش راه دهد.

روایت دیگر اما دل‌نگرانی **علیرضا هادی نژاد** معلم ایثارگری را به تصویر می‌کشید که از همان روز اول مدرسه تصمیم گرفت هر روز سراغ دانش‌آموزش که از ناحیهٔ پا دچار معلولیت بود برود و او را با خود به مدرسه بیاورد و مثل برادری مهربان در کنارش باشد. بعد از این فیلم تأثیرگذار به کارگردانی و گزارش **کاظم اشکذری**، حجت‌الاسلام محمدیان و آقایان صادق‌زاده و فاضل به روی صحنه رفتند تا از این عزیزان تشکر و قدردانی کنند. خانم بی‌بی رضیه میردهقان در سخنان کوتاهی گفت: «همهٔ این‌ها انجام وظیفه است و توفیق خداوند باعث آن شده است.»

پروورش استان‌های لرستان، کردستان و خراسان شمالی، در حین دریافت جایزه سخنان کوتاهی ایراد کردند. نماینده لرستان با اشاره به این سخن شهید رجایی که «معلمی شغل نیست، عشق است. اگر به عنوان شغل انتخابش کرده‌ای، رهایش کن و اگر عشق توست مبارکت باد.» گفت که همهٔ معلمان باید این موضوع را سرلوحهٔ کار خود قرار دهند.

حامیان مادی و معنوی این جشنوارهٔ بزرگ نیز مورد تقدیر و قدردانی قرار گرفتند. دکتر بهرام سبحانی، مدیرعامل مجتمع فولاد مبارکهٔ اصفهان، علیرضا تابش، مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی، مهندس حمیدرضا عراقی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران و اولویه مارتین، نمایندهٔ کمیته بین‌المللی صلیب سرخ جهانی از جمله آنان بودند. در پایان، فیلم سینمایی «پینوکیو، عموسردار و رئیسعلی» به کارگردانی سیدرضا صادقی و تهیه‌کنندگی ناصر عنصری در حضور فرهنگیان و هنرمندان به نمایش درآمد.

هادی نژاد، هم‌ضمن تأیید سخنان خانم میردهقان گفت: «آنچه می‌بینید جلوه‌های معلمی است و مشمول همهٔ معلمان است و فقط رنگ و شکل آن متفاوت می‌شود.»

جوایزی برای هنرمندان

از جمله بخش‌های مهم مراسم افتتاحیهٔ جشنوارهٔ بین‌المللی فیلم رشد تقدیر و اهدای جوایز برگزیدگان استانی، پردیس فرهنگیان و حامیان مالی بود. این جوایز به نمایندگان ادارات کل آموزش و پرورش و نمایندگان پردیس دانشگاه فرهنگیان استان‌های آذربایجان شرقی، غربی، اردبیل، اصفهان، چهارمحال و بختیاری، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خوزستان، سمنان، زنجان، سیستان و بلوچستان، تهران، شهرستان‌های استان تهران، فارس، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، گیلان، مازندران، لرستان، مرکزی، هرمزگان، یزد و همدان اهدا شد. در این جمع پرشور نمایندگان ادارات آموزش و

